

Koncessionsperiodens længde fastsættes i de enkelte tilfælde, men kan ikke overstige 50 år, men der er naturligvis adgang til ved fornyelse af koncessionen at forlænge denne periode med indtil 50 år ad gangen.

Det fastslås i stk. 3, at indehaveren af en efterforskningsbevilling normalt bør have fortrinnsret ved meddelelse af en udnyttelseskoncession i direkte fortsættelse og på grundlag af det tidligere efterforskningsarbejde. Da der imidlertid må forudsættes at kunne foreligge tilfælde, hvor afgørende omstændigheder taler imod en sådan løsning, er der indsat hjemmel for ministeren til under ganske særlige omstændigheder at meddele koncession til andre.

Til § 16.

Såvel ud fra rimelighedssynspunkter som ud fra det hensyn, at den ovenfor ad § 15 omhandlede risiko for ikke at få en udnyttelseskoncession skulle afholde interesserede fra at gå i gang med et efterforskningsarbejde, foreslås det, at der ved meddelelse af udnyttelseskoncession til andre end indehaveren af efterforskningskoncessionen i udnyttelseskoncessionen skal kunne træffes bestemmelse om, at koncessionshaveren skal godtgøre den tidligere indehaver af efterforskningskoncessionen dennes udgifter ved efterforskning.

Såfremt parterne ikke kan enes herom, skal spørgsmålet henskydes til afgørelse ved et særligt voldgiftsnævn. Det er ikke skønnet rimeligt at indføre en automatisk ret til godtgørelse for samtlige efterforskningsudgifter, idet der må skønnes at kunne foreligge situationer, hvor det ikke ville være rimeligt at give dækning for de afholdte udgifter, hverken helt eller delvis, f. eks. i tilfælde hvor et større efterforskningsarbejde stort set er endt negativt, men dog er resulteret i fund af visse mindre forekomster, som indehaveren af efterforskningsbevillingen ikke ønsker at få udnyttelseskoncession på.

Til § 17.

Denne bestemmelse tilsigter at sikre statens interesser som ejer af råstofferne i Grønlands undergrund. De nærmere regler herfor vil være at fastsætte efter de konkrete omstændigheder, og man har ikke ment i loven at burde indsætte detaljerede bestemmelser vedrørende udformningen af de økonomiske vilkår.

Man har herved normalt ikke anset det for praktisk at foreslå indførelse af bestemte afgifter pr. produceret enhed eller på lignende måde, ligesom man normalt heller ikke har ment at burde lægge

virksomhedens brutto eller nettoudbytte ifølge de årlige regnskaber til grund.

Det er derimod foreslået, at statens og efter henstilling fra Grønlands landsråd, jfr. de indledende bemærkninger, landskassens interesser som hovedregel bør sikres ved, at det offentlige deltager i udbyttefordelingen, når den investerede kapital gennem minevirksomhedens drift er indtjent med tillæg af en passende forrentning. Som nævnt i bemærkningerne til § 15 vil der normalt være at oprette et her i riget registreret aktieselskab, der dermed automatisk omfattes af gældende lovgivning med hensyn til bestyrelsens sammensætning, indholdet af vedtægter, udformning af regnskaber, afskrivning og skattemæssige forhold m. v.

Bestemmelserne udelukker dog ikke, at andre end aktieselskaber kan få meddelte udnyttelseskoncession, f. eks. et interessent- eller andelsselskab, men der skal foreligge ganske afgørende hensyn, før det normale krav — der ikke kan anses for særlig byrdefuldt — om oprettelse af aktieselskaber fraviges. Det offentliges deltagelse i udbyttefordelingen kan efter bestemmelsen foregå på den måde, at indtil 50 pct. af den til enhver tid værende aktiekapital, herunder friaktier, skal tilfalde staten, respektive Grønlands landskasse. Staten/landskassen bliver derved på lige fod medbestemmende med de private interesser, men bør på den anden side ikke have økonomisk udbytte af en andel i aktiekapitalen, før de privat investerede penge, herunder investeringer i eventuelle forundersøgelser- og/eller efterforskningsvirksomhed er dækket gennem minevirksomhedens drift med tillæg af en passende forrentning.

Til § 18.

Der henvises herom til bemærkningerne ad §§ 10-14.

Til § 19.

Bestemmelsen indeholder de almindelige principper for forsvarlig gennemførelse af minedriften. De nærmere vilkår vil være at fastsætte i koncessionen.

Til § 20.

Såfremt minevirksomheden indebærer nødvendigheden af større bebyggelse, kan det pålægges koncessionshaveren at forelægge en bebyggelsesplan til ministerens godkendelse.

Til § 21.

Det vil i koncessionsvilkårene være at pålægge arbejdsgiveren at beskæftige dansk, herunder grønlandsk arbejdskraft i videst muligt omfang.